

OBSAH.

Strana.

I. TŘENÍ.

1. Tření klouzavé.

A. Vysvětlení a výpočet tření	1
B. Třecí kužel	4
C. Rovnováha na vodorovné rovině. Příklad 1.	5
D. Tuhé těleso podepřené na dvou místech	6
a) Nosník na vodorovných podporách	6
b) Nosník podepřený na šikmých rovinách. Příklad 2.	8
E. Těleso ve dvou příčných vedeních	9
F. Tření v klínové drážce. Příklad 3.	11
G. Tření ve válcové drážce. Příklad 4.	13

2. Tření čepové.

A. Tření čepů nosných	15
B. Tření čepů v klínové drážce	18
C. Kuželové čepy nosné	18
D. Tření ložisek nožních	18
E. Určování součinitele tření čepového. Příklad 5.	22

3. Tření vláknové.

A. Vláknové tření na rovných válcích	26
B. Vláknové tření na válcích s drážkami. Příklad 6.	28

4. Tření valivé.

A. Tření při pohybu válce	29
Příklad 7. až 10.	00
B. Třecí kladky	34
C. Ložisko s kladkami. Příklad 11.	34
D. Ložisko kuličkové:	
a) Ložisko nosné	37
b) Nožní ložisko kuličkové	39
E. Ložisko válečkové	40

5. Odpor tuhosti lan, řetězů a pod.

A. Odpor tuhosti lan	40
B. Tření řetězů	42

II. JEDNODUCHÉ STROJE.

1. Definice stroje. Účinnost	00
2. Rovnováha na nakloněné rovině.	
A. Na těleso působí jenom vlastní váha	43
B. Na těleso působí vlastní váha a šikmá síla	44
Příklad 12. a 13.	44
C. Pohyb valivý po nakloněné rovině. Příklad 14.	47
3. Klínový přístroj.	
A. Obecný případ	48
B. Klín s úkosem na jedné straně	52
Příklad 15.	53
C. Mačkáci válce. Příklad 16.	53
4. Šroubové ústrojí.	
A. Šroub s plochým závitem	54
Příklad 17.	56
Příklad 18.	57
B. Šroub s ostrým závitem.	57
Příklad 19.	58
5. Páka.	
A. Obecný případ	58
B. Síla a břemeno jsou spolu rovnoběžny	61
6. Rovnováha na táhle nebo vzpěře	62
Příklad 20.	62
7. Kolo na hřídeli	63
8. Kladky a kladkostroje.	
A. Kladka pevná	65
B. Kladka pohyblivá	67
C. Kladkostroj Archimedův	68
D. Kladkostroj obecný	69
E. Kladkostroj diferencální	71
Příklad 21.	73
9. Brzdy.	
A. Brzdy špalíkové	74
a) Brzda s jedním špalíkem	74
b) Brzda se dvěma špalíky	77
c) Brzda klínová	79
Příklad 22.	80
B. Brzdy pásové.	80
a) Brzda jednoduchá	80
b) Brzda diferencální	82
Příklad 23.	83

10. Ozubené soukolí.	
A. Soukolí čelní	84
B. Šroub se šroubovým kolem	86
C. Kolové zdvihadlo	87
Příklad 24.	88
11. Kola třecí.	
A. Válcová kola	90
B. Kuželová kola	91
12. Třecí spojky.	
A. Válcové třecí spojky	92
B. Kuželové třecí spojky	92
13. Pohon řemenový a lanový.	
A. Napětí pásů bez ohledu na odstředivou sílu	93
B. Vliv odstředivé síly na napětí pásů	95
C. Prohnutí pásů	96
Příklad 25.	97
14. Určení výkonnosti brzděním.	
A. Pronyho brzda špalíčková	98
Příklad 26.	100
B. Navierova brzda pásová	100
C. Hydraulická brzda	100
D. Elektrická brzda	101
E. Vzduchová brzda	102
III. Příklady	103

